

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГАЛИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА**

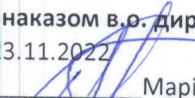
ЗАТВЕРДЖЕНО

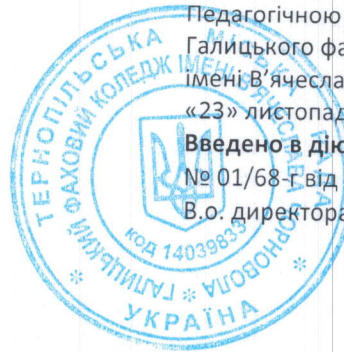
Вченою радою
Галицького коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«02» січня 2020р., протокол №3

Із змінами і доповненнями,
ЗАТВЕРДЖЕНИМИ

Вченою радою
Галицького коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«18» лютого 2021р., протокол № 5
Введено в дію наказом Директора
№ 01/12-г від 19.02.2021р.

Із змінами і доповненнями,
ЗАТВЕРДЖЕНИМИ

Педагогічною радою
Галицького фахового коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«23» листопада 2022, протокол № 4
Введено в дію наказом в.о. директора
№ 01/68-г від 23.11.2022
В.о. директора Марія БАБ'ЮК

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок обрання студентами дисциплін за
вибором

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором (далі – Положення) Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола (далі – Коледж) регламентує порядок забезпечення здобувачам вищої та фахової передвищої освіти права вільного вибору навчальних дисциплін відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту та Положення про організацію освітнього процесу.

1.2. Положення врегульовує порядки:

- формування каталогів вибіркових дисциплін;
- ознайомлення з ними здобувачів освіти;
- здійснення вибору дисциплін з каталогів вибіркових дисциплін;
- формування навчальних груп та організації вивчення здобувачами освіти навчальних дисциплін.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти або вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться закладом освіти з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці. Вибіркові навчальні дисципліни дають можливість здобувачу освіти вибудувати власну освітню траєкторію навчання, здобути додаткові результати навчання в межах формування загальних та/або фахових компетентностей.

1.4. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше 25% загального обсягу відповідної освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти або не менше 10% загального обсягу відповідної освітньої програми, за якою навчається здобувач фахової передвищої освіти.

1.5. У навчальному плані кожної освітньої програми зазначаються обсяги та семестр вивчення вибіркових дисциплін та можливі варіанти формування вибіркових компонентів - вибір блоками або вибір з каталогу вибіркових освітніх компонентів. У навчальних планах здобувачів вищої освіти зазначається каталоги, з яких обираються навчальні дисципліни: загальноколеджний Каталог (ЗК-Каталог), кафедральний Каталог (Каф-Каталог).

1.6. Здобувач освіти обирає навчальні дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається до початку кожного навчального року.

1.7. Переліки вибіркових дисциплін повинні відповідати принципам альтернативності, змагальності, академічної відповідальності (не допускається нав'язування певних вибіркових дисциплін в інтересах циклових комісій або окремих стейкхолдерів) та студентоцентризму.

1.8. Зміст вибіркових дисциплін повинен враховувати вимоги актуальності, наукоємності, практичної спрямованості.

1.9. Вивчення вибіркових дисциплін для здобувачів фахової передвищої освіти розпочинається з другого (третього) року навчання в залежності від тривалості освітньої програми. Для здобувачів вищої освіти - з другого року навчання, якщо здобувачі освіти навчаються не за скороченими програмами підготовки. Для студентів, які навчаються за скороченими програмами

підготовки бакалаврів вивчення вибіркового навчального дисциплін розпочинається з першого року навчання.

1.10. Результати вибору здобувачем освіти навчального дисциплін зазначаються в його індивідуальному плані і є обов'язковими для вивчення. Разом з тим, здобувач освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію і в межах обов'язкової складової навчального плану освітньої програми шляхом обрання місця проходження практики та обрання теми кваліфікаційної роботи і наукового керівника.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. При формуванні переліку вибіркового дисциплін необхідно враховувати актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці, кадрове забезпечення, навчально-методичне, інформаційно-дидактичне та матеріально-технічне забезпечення тощо.

2.2. Участь у формуванні навчального дисциплін можуть брати викладачі, голови циклових комісій, гаранті освітніх програм, здобувачі освіти, роботодавці, випускники та інші стейкхолдери.

2.3. Для розробки та оновлення переліку (каталогів, блоків) вибіркового дисциплін до 01 листопада на циклових комісіях створюються робочі групи під керівництвом голови циклової комісії, які розглядає пропозиції щодо розробки (оновлення) переліку вибіркового дисциплін, які надходять від стейкхолдерів.

2.4. Робочі групи аналізують кадрове, методичне, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення запропонованих вибіркового дисциплін щодо можливості організації освітнього процесу на належному рівні.

2.5. Інформаційне та методичне забезпечення навчального дисциплін, підготовку робочих (навчального) програм та силабусів усіх вибіркового дисциплін здійснюють викладачі циклових комісій, які будуть забезпечувати викладання зазначених дисциплін.

2.6. За зміст і реалізацію вибіркового навчального дисциплін несе відповідальність голова циклової комісії, за якою закріплено викладання відповідної дисципліни.

2.7. Вибіркові навчальні дисципліни можуть бути спрямовані як на формування, поглиблення та вдосконалення загальних компетентностей стандартів освіти (soft skills), так і на поглиблення і вдосконалення фахових компетентностей, визначених освітньою програмою.

2.8. Обсяг вибіркового дисциплін підготовки фахових молодших бакалаврів становить не менше 3-х кредитів з формою підсумкового контролю диференційований залік або екзамен.

2.9. Обсяг вибіркового дисциплін підготовки бакалаврів ЗК-Каталогу становить не більше 3-х кредитів з формою семестрового контролю – залік. Дисципліни Каф-Каталогу - не менше 3-х кредитів ЄКТС із семестровим контролем (як мінімум в межах одного семестру) у формі диференційованого

заліку або екзамену.

2.10. ЗК-Каталог для здобувачів вищої освіти формує навчальний відділ Коледжу за наступним алгоритмом:

- до 01 березня голови циклових комісій подають узагальнену інформацію щодо включення навчальних дисциплін до ЗК-Каталогу;
- до 30 березня кожного навчального року керівник навчального відділу подає на розгляд та затвердження Педагогічної ради Коледжу перелік загальноколеджних вибіркових дисциплін, робочі програми та силабуси до них. *(Додаток 1).*

2.11. Випускові циклові комісії до 30 березня кожного навчального року подають на розгляд Педагогічної ради затверджений на їх засіданні перелік дисциплін вільного вибору здобувачів освіти (каф-каталог, каталог, блоки) для усіх курсів та спеціальностей на наступний навчальний рік. До усіх вибіркових дисциплін додаються робоча (навчальна) програма та силабус. *(Додаток 1).*

Педагогічна рада затверджує перелік дисциплін вільного вибору здобувачів освіти. Погодження та затвердження таких переліків дисциплін здійснюють заступник директора з навчальної роботи та директор Коледжу відповідно *(Додаток 2).*

Після затвердження на Педагогічній раді вибіркові дисципліни (ЗК-каталог, Каф-каталог, каталоги, блоки) розміщуються на сайті Коледжу для ознайомлення з ними здобувачів освіти.

Навчальний відділ до 10 квітня готує проект наказу про організацію вільного вибору студентами вибіркових дисциплін.

3. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Перед початком вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти передує їх ознайомлення із порядком, термінами, особливостями запису на вивчення запропонованих навчальних дисциплін та з умовами формування навчальних груп для вивчення вибіркових дисциплін.

3.2. Завідувач відділення разом із головою циклової комісії з 10 до 15 квітня і з 15 серпня до 20 серпня (для студентів зі скороченим терміном навчання) доводять до відома здобувачів освіти кожної освітньої програми затверджений перелік вибіркових дисциплін та інформують про особливості формування груп для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік.

3.3. Педагогічні (науково-педагогічні) працівники, спільно з керівниками груп, у позанавчальний час проводять для студентів презентацію навчальних дисциплін до початку їх вибору. Також, за потреби, надають консультації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти.

3.4. Вибіркові дисципліни обираються на наступний навчальний рік студентами до 20 квітня, а студентами зі скороченим терміном навчання - до 25 серпня.

3.5. Вибір дисциплін здійснюється через веб-систему підтримки рішень здобувача освіти щодо формування індивідуального навчального плану в частині вибіркових дисциплін, яка розміщена на сайті Коледжу. Ознайомлення з програмою та силабусом курсу здійснюється в інформаційно-освітньому е-середовищі. Після проходження усіх кроків здобувач освіти подає письмову заяву на ім'я завідувача відділення до 20 квітня і до 25 серпня (для студентів зі скороченим терміном навчання) (Додаток 3).

3.6. На підставі поданих заяв до 01 червня і до 01 вересня (для студентів зі скороченим терміном навчання) завідувач відділення формує подання на розподіл академічних груп за обраними дисциплінами та подає до навчального відділу інформацію для формування наказу.

3.7. Нормативна чисельність здобувачів освіти у групі для вивчення вибіркових дисциплін становить не менше 20-ти осіб. Якщо у групі навчається менше 20-ти здобувачів освіти, то група формується у тій кількості осіб, які навчаються за ОП.

3.8. Заява зберігається на випусковій цикловій комісії протягом усього терміну навчання здобувача освіти.

3.9. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість здобувачів освіти, завідувач відділення доводить до відома студентів певний блок дисциплін, які вивчатися не будуть. Після цього здобувач освіти протягом тижня повинен обрати інший блок дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група здобувачів освіти.

3.10. Студент, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) не визначився з вибірковими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

3.11. Студент, який не визначився з переліком вибіркових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які завідувач відділення вважатиме необхідними для оптимізації кількісного складу академічних груп.

3.12. Здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого Педагогічною радою блоку дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за наявності якої студент може бути відрахований з Коледжу.

3.13. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження циклових комісій та конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року відповідно до навчальних планів і освітніх програм для здобувачів освіти.

3.14. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркових дисциплін, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача освіти. З даного моменту вибіркова дисципліна стає для студента обов'язковою.

3.15. Для реалізації права здобувачів освіти на вибірковість дисциплін завідувачі відділень мають забезпечити сприятливі умови в розкладах занять.

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення набуває чинності з моменту його затвердження Педагогічною радою Коледжу.

4.2. Зміни і доповнення вносяться до Положення у тому ж порядку.

Голові
Педагогічної
ради

Голови ЦК
(керівника навчального відділу)

ПОДАННЯ

Прошу включити наступні дисципліни до переліку вибірових дисциплін навчального плану (ЗК-Каталогу, Каф-Каталогу, блоків) підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти/освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр з галузізнань_____

за спеціальністю_____

освітня програма_____

№ п/п	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Всього годин	Аудиторні	Лекції	Практичні/ семінарські	Лабораторні	Самостійна робота	Термін навчання

Пакети заявок (робочі/навчальні програми, силабуси) додаються.

_____
(дата)

_____
(підпис)

Директору Галицького
фахового коледжу імені
В'ячеслава Чорновола

_____

зав. відділення

_____

ПОДАННЯ

Прошу затвердити переліки вибірових дисциплін робочих навчальних планів підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти/фахового молодшого бакалавра на 20__ / 20__ н.р.

Шифр	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Всього годин	Аудиторні	Лекції	Практичні/ семінарські	Лабораторні	Самостійна робота
Код і назва спеціальності								
1 семестр								
2 семестр								

_____

(дата)

_____

(підпис)

Зав. відділення _____ Погоджено:

Заступник директора з навчальної роботи _____

Зав. відділення _____

Студента групи _____

ЗАЯВА

Прошу включити до мого індивідуального навчального плану на _____ навчальний рік наступні навчальні дисципліни:

ЗК –Каталог*

1. _____
2. _____

Каф-Каталог*

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

_____
(дата)

_____
(підпис)

* для здобувачів вищої освіти. Здобувачі ФПО зазначають перелік обраних вибіркових дисциплін або блок вибіркових дисциплін.